Ken Skates AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru
Cabinet Secretary for Transport and North Wales

Rebecca Evans AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio
Cabinet Secretary for Economy, Energy and Planning

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Andrew RT Davies AS
Cadeirydd,
Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

23 Ionawr 2025

Annwyl Andrew,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 20 Rhagfyr ar ran Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig, mewn perthynas â chau Porthladd Caergybi dros dro. Gan nodi bod y materion a godwyd yn estyn dros sawl portffolio, dyma ymateb ar y cyd ar ran Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio a minnau.

Rydym yn rhannu pryderon y Pwyllgor yn llawn am yr effeithiau tymor byr a thymor hir posibl o ganlyniad i'r cau dros dro ac wedi ceisio sicrhau bod yr holl Aelodau wedi cael gwybod am y camau cydweithredol sy'n cael eu cymryd gan Lywodraeth Cymru a'u partneriaid, yn enwedig Llywodraeth Iwerddon.

O ystyried cyflymder y digwyddiadau a'r ymatebion dilynol, mae'r pwyntiau sylweddol a godir gennych yn cael sylw i raddau helaeth trwy'r datganiadau canlynol sy'n darparu cronoleg o'r camau cyflym ar y cyd a gymerwyd:

Datganiad Ysgrifenedig: Cau Porthladd Caergybi (14 Rhagfyr 2024)

Cyd-hysbysiad gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth Iwerddon Porthladd Caergybi (17 Rhagfyr 2024)

Datganiad Ysgrifenedig: Diweddariad gan Lywodraeth Cymru yn dilyn cau porthladd Caergybi dros dro (19 Rhagfyr 2024)

Datganiad gan yr Ysgrifennydd Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru: Porthladd Caergybi (7 Ionawr 2025) – Eitem 5

Datganiad Ysgrifenedig: Datganiad Llywodraeth Cymru yn dilyn Ailagor Porthladd Caergybi (16 Ionawr 2025)

Yn naturiol rydym yn falch iawn ei bod wedi bod yn bosibl i'r porthladd ailagor i fusnesau ar 16 Ionawr, gan adfer y capasiti arferol ar gyfer y ddau weithredwr fferi trwy ddefnyddio angorfa 5 a gwneud addasiadau i'r amserlen hwylio. Dylai hyn leihau yn sylweddol y heriau a wynebwyd gan y sector logisteg a theithwyr ar ddwy ochr Môr Iwerddon.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Ken.Skates@llyw.cymru
Correspondence.Ken.Skates@gov.wales

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Drwy gydol y cyfnod fu’r porthladd ar gau dros dro rydym wedi cydweithio'n agos â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Iwerddon, gan siarad yn aml gyda'n cydweithwyr gweinidogol, gan gynnwys trafodaethau rheolaidd rhwng y Prif Weinidog a'r Taoiseach.

Gan roi sylw penodol i fusnesau a gweithwyr yr effeithir arnynt, a chyda chydnabyddiaeth o'r effeithiau economaidd lleol a rhanbarthol posibl, rydym hefyd yn gweithio'n agos gyda Chyngor Sir Ynys Môn, sydd ar hyn o bryd yn casglu tystiolaeth o effaith bosibl y cau, gan gynnwys trwy arolwg sydd ar gael ar ei wefan i fusnesau ei gwblhau. Erbyn diwedd yr wythnos ddiwethaf, roedd 40 o ymatebion wedi dod i law. Mae dros 72% o'r rheini o'r sectorau lletygarwch, manwerthu a harddwch, 18% o logisteg a gwasanaethau cysylltiedig gyda'r gweddill o sectorau "eraill." Y themâu cyffredin oedd pryderon y byddai llai o hwylio yn effeithio ar refeniw yn y dyfodol a phryderon y byddai llai o hyder ym Mhorthladd Caergybi. Er y dylai ailagor y porthladd fynd i'r afael ag elfen sylweddol o'r pryderon hynny, rydym yn ymwybodol y gallai heriau newydd godi. Byddwn yn adolygu'r dystiolaeth hon ar y cyd yn barhaus ac yn ystyried unrhyw gamau angenrheidiol ar ôl i'r arolwg ddod i ben ddiwedd mis Ionawr.

Gan edrych ymlaen, i gefnogi adferiad y porthladd a lleihau'r risg o ddigwyddiadau tebyg yn y dyfodol, rydym wedi cyhoeddi y bydd tasglu aml-randdeiliaid dan arweiniad Llywodraeth Cymru yn cael ei sefydlu. Bydd y tasglu hwn yn datblygu strategaeth newydd ar gyfer dyfodol Caergybi, gan ganolbwyntio ar wytnwch cysylltedd môr rhwng Cymru ac Iwerddon. Bydd y tasglu'n cynnwys cynrychiolwyr o Lywodraethau Cymru ac Iwerddon, Llywodraeth y DU, awdurdodau lleol, busnesau rhanbarthol, cyrff logisteg, a gweithredwyr trafnidiaeth arwyneb.

Mae ein cynlluniau hefyd yn cynnwys buddsoddiad sylweddol yn seilwaith y porthladd. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau y gellir cynnal morglawdd y porthladd, fel bod modd parhau i ddefnyddio’r porthladd am ddegawdau lawer i ddod. Mae'r buddsoddiad hwn yn hanfodol i ddiogelu'r porthladd rhag digwyddiadau tywydd garw a pheryglon eraill yn y dyfodol.

Mae'r uchod yn dangos ymrwymiad Llywodraeth Cymru i weithio gyda'r holl randdeiliaid i sicrhau bod porthladd Caergybi nid yn unig yn gwella, ond yn ffynnu, gan ddarparu buddion economaidd i'r rhanbarth a chynnal ei phwysigrwydd strategol yng nghoridor masnach y DU ac Iwerddon.

Byddwn wrth gwrs yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor ac Aelodau o'r Senedd am ddatblygiadau a byddem yn hapus i ddarparu rhagor o wybodaeth os bydd angen.

Yn gywir

Ken Skates AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru
Cabinet Secretary for Transport and North Wales

Rebecca Evans AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio
Cabinet Secretary for Economy, Energy and Planning

CC: Cadeirydd, Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith